МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ ПРОФЕСІЙНИЙ КОЛЕДЖ
ГОТЕЛЬНО-ТУРИСТИЧНОГО ТА РЕСТОРАННОГО СЕРВІСУ

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Заступник директора з НМР
_____ М. Т. Скоробогата
«29» серпня 2024 року

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Основи правознавства»

Освітньо-професійна програма «Готельно-ресторанна справа»

Спеціальність 241 «Готельно-ресторанна справа»

Галузь знань 24 «Сфера обслуговування»

ПОГОДЖЕНО
на засіданні циклової комісії
готельно-туристичного напрямку
Протокол № 1 від 29.08.2024 р.
Голова комісії _____ Максим ПРИПУТЕНЬ

м. Львів – 2024

Загальна інформація	
Назва дисципліни	Організація обслуговування в готелях
Адреса викладання дисципліни	м. Львів, вул. Пулюя 38. Кабінет – Г2
Освітньо-професійна програма	Готельно-ресторанна справа
Спеціалізація	–
Спеціальність	241 «Готельно-ресторанна справа»
Галузь знань	24 «Сфера обслуговування»
Освітній рівень	Фаховий молодший бакалавр
Статус дисципліни	Основна
Викладачі дисципліни:	Павлишин-Кошова Ганна Богданівна
Контактна інформація викладача	+38(097) 8040064; qqhpkqq@gmail.com
Консультації по курсу	Консультації відбуваються в день проведення лекцій/практичних занять (за попередньою домовленістю) в аудиторії Г2 (вул. Пулюя 38). Для погодження часу консультацій слід писати на електронну пошту викладача.
Тривалість дисципліни	90 годин
Розподіл за видами занять та годинами навчання	➢ 20 годин лекцій, ➢ 16 годин семінарських та практичних занять, ➢ 54 години самостійної роботи
Мова викладання	Українська
Посилання на сайт	https://classroom.google.com/
Очікувані результати навчання	Здобувач освіти: ➢ розуміє сутність держави, права і правової системи України, усвідомлює взаємозв'язок між державою, громадянським суспільством і людиною, значення правосвідомості та правової культури у професійній діяльності. ➢ знає основні положення Конституції України, розуміє права, свободи та обов'язки людини і громадянина, уміє застосовувати їх у повсякденному та професійному житті. ➢ здатний орієнтуватися у структурі органів державної влади та місцевого самоврядування, розуміє їхні повноваження та принципи взаємодії. ➢ виявляє здатність застосовувати правові знання у професійній діяльності в готельно-ресторанній сфері, дотримуючись вимог санітарного, трудового, екологічного та господарського законодавства, а також норм обслуговування гостей. ➢ здатний застосовувати законодавчі норми у типових життєвих ситуаціях, зокрема щодо трудових, цивільних, адміністративних, сімейних і кримінальних відносин.

	➢ усвідомлює основи правового регулювання трудових відносин, володіє знаннями про трудовий договір, оплату праці, час відпочинку, охорону праці, матеріальну та дисциплінарну відповідальність. ➢ має уявлення про цивільно-правові та сімейні відносини, знає основні права та обов'язки сторін, правила укладання угод, поняття власності, спадкування, шлюбу та сім'ї. ➢ розуміє суть адміністративної та кримінальної відповідальності, знає види правопорушень, наслідки порушення законодавства у професійній сфері. ➢ здатний шукати, аналізувати та критично оцінювати правову інформацію з офіційних джерел (законів, постанов, судових рішень, електронних баз). ➢ здатний спілкуватися державною мовою з дотриманням норм професійної етики та офіційно-ділового стилю у правових питаннях. ➢ виявляє навички командної роботи та відповідального громадянства, бере участь у колективному ухваленні рішень, що відповідають принципам законності та доброчесності. ➢ здатний ухвалювати обґрунтовані рішення у правових ситуаціях, пов'язаних з виробничою або трудовою діяльністю. ➢ проявляє готовність до навчання та саморозвитку, використовує інформаційні технології для пошуку, опрацювання і систематизації правових знань.
Форма навчання	денна

Опис дисципліни
Інформація про дисципліну: Навчальна дисципліна «Основи правознавства» є складовою гуманітарної та професійно-орієнтованої підготовки здобувачів освіти спеціальності 241 «Готельно-ресторанна справа». Курс спрямований на формування у студентів правової культури, громадянської відповідальності, поваги до закону та здатності застосовувати правові знання у повсякденній діяльності та в роботі закладів готельно-ресторанного господарства. Вивчення дисципліни забезпечує опанування базових знань із теорії держави і права, конституційного, адміністративного, цивільного, сімейного, трудового, кримінального та права соціального забезпечення, необхідних майбутнім фахівцям індустрії гостинності для розуміння правових засад професійної діяльності, організації сервісу, дотримання санітарних і безпекових норм, трудового законодавства, захисту прав споживачів та відповідальності суб'єктів готельно-ресторанного бізнесу. У процесі навчання здобувачі освіти: ➢ засвоюють основні правові поняття та категорії, необхідні для професійної діяльності в сфері гостинності; ➢ набувають навичок орієнтування в законодавстві України та застосування правових норм у типових ситуаціях роботи готелів і ресторанів; ➢ формують усвідомлення власних прав, свобод і обов'язків, уміння діяти відповідно до принципів верховенства права; ➢ розвивають критичне мислення та навички прийняття обґрунтованих рішень у правових і професійних ситуаціях, що виникають у готельно-ресторанній сфері.

Мета та завдання навчальної дисципліни «Основи правознавства»

Метою викладання навчальної дисципліни «Основи правознавства» є формування у здобувачів освіти системи базових правових знань, необхідних для усвідомлення ролі права в суспільному та професійному житті, розвитку правової культури, громадянської відповідальності й здатності застосовувати правові норми у практичній діяльності фахівця сфери гостинності.

Основні завдання вивчення дисципліни:

• ознайомлення здобувачів освіти з ключовими поняттями, категоріями та принципами держави і права;
• формування системного розуміння державно-правових інститутів та їх значення для функціонування готельного й ресторанного бізнесу;
• засвоєння знань про структуру правової системи України, основні галузі права та механізми реалізації правових норм у професійній діяльності;
• розвиток уміння аналізувати правові ситуації, оформлювати документи правового характеру та приймати рішення відповідно до законодавства;
• формування навичок користування нормативно-правовими актами, електронними базами та іншими офіційними джерелами права;
• виховання поваги до закону, відповідальності, нетерпимості до порушень правових норм і проявів правового нігілізму;
• формування навичок правомірної поведінки у професійному середовищі, здатності діяти етично, законно та в межах посадових повноважень;
• розвиток інформаційно-правової компетентності з використанням цифрових ресурсів (Google Classroom, Smart School, zakon.rada.gov.ua тощо);
• забезпечення розуміння правових основ діяльності закладів готельно-ресторанної сфери, прав споживачів, стандартів якості та безпеки послуг.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач освіти повинен:

Знати:

• сутність, ознаки, функції держави і права та їх роль у житті суспільства;
• структуру та принципи правової системи України, засади правової держави і громадянського суспільства;
• основні права, свободи й обов’язки людини і громадянина, порядок їх реалізації та захисту;
• організацію та повноваження органів державної влади, місцевого самоврядування та судової системи;
• зміст і ключові положення Конституції України, основних галузей права (конституційного, адміністративного, цивільного, трудового, сімейного, кримінального, соціального забезпечення);
• види правопорушень і юридичної відповідальності, порядок притягнення до адміністративної, цивільної, трудової та кримінальної відповідальності;
• особливості правового регулювання праці, трудових договорів, охорони праці та соціального захисту працівників готельно-ресторанної сфери;
• основи правового регулювання підприємницької діяльності, якості та безпеки надання послуг у сфері гостинності;
• правові механізми захисту прав споживачів у готельних і ресторанних закладах

Вміти:

• орієнтуватися в чинному законодавстві України та знаходити необхідні нормативно-правові акти;
• застосовувати правові норми при вирішенні типових ситуацій готельної та ресторанної практики (конфлікти зі споживачами, трудові спори, адміністративні порушення тощо);
• аналізувати правові документи (договори, накази, акти, судові рішення) та робити правову оцінку дій осіб;
• користуватися офіційними джерелами права, включно з електронними базами (zakon.rada.gov.ua, Судова влада України тощо);
• аргументовано висловлювати правову позицію, готувати юридично грамотні пояснення, заяви, звернення;

• дотримуватися етики професійної взаємодії, трудової дисципліни та правових вимог у сфері гостинності;
• застосовувати правові знання для забезпечення якості, безпеки та законності діяльності закладів готельно-ресторанного господарства;
• відстоювати власні права та інтереси, формувати активну громадянську позицію й сприяти розвитку правової культури у професійному середовищі.

Інтегральна компетентність (ІК:)

Здатність вирішувати типові спеціалізовані задачі та практичні проблеми суб'єктів готельного і ресторанного господарства або у процесі навчання, що вимагає застосування положень і методів системи наук, які формують концепції гостинності, та може характеризуватися певною невизначеністю умов; нести відповідальність за результати своєї діяльності; здійснювати контроль інших осіб у визначених ситуаціях

Загальні компетентності:

ЗК1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК2.Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця в загальній системі знань про природу і суспільство та в розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК3. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК6. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК7. Здатність працювати в команді.

Спеціальні компетентності:

СК1. Здатність розуміти предметну область і специфіку професійної діяльності.

СК3. Здатність використовувати на практиці основи законодавства у сфері готельного і ресторанного господарства.

СК8. Здатність знаходити творчі рішення визначених конкретних проблем у професійній діяльності.

Програмні результати навчання:

РН1. Застосовувати нормативно- правові акти у професійній діяльності.

РН2. Знати свої права як члена суспільства, цінності громадянського суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина України.

Література для вивчення дисципліни:

Базова

1. Правознавство: підручник / Г.І. Балюк, Е.Ф. Демський, В.С. Ковальський [та ін.]; за ред. О.В. Дзери. - 11-те вид., перероб. і допов. - Київ: Юрінком Інтер, 2023. - 512 с.
2. Загальне адміністративне право: підручник / І.С. Гриценко, Р.С. Мельник, А.А. Пухтецька [та ін.]; за заг. ред. І.С. Гриценка. - Київ: Юрінком Інтер, 2024. - 432 с.
3. Теорія держави і права. Підручник. Практикум. Тести / Н.М. Крестовська, Л.Г. Матвєєва. - Київ: Юрінком Інтер, 2022. -368 с.
4. Остапенко, О. І., Ковалів, М. В., Єсімов, С. С., Гулак, Л. С., Лук'янова, Г. Ю., Ніканорова, О. В., & Цьвок, М. С. (2021). АДМІНІСТРАТИВНЕ ПРАВО УКРАЇНИ. Загальна частина.
5. Відшкодування моральної та матеріальної шкоди: навчальний посібник / М.К. Галянтич, А.Б. Гриняк, А.І. Дрішлюк, Т.С. Ківалова [та ін.]; за ред. М.К. Галянтича. - Київ: Юрінком Інтер, 2021. - 320 с.

6. Основи конституційного права України: навчальний посібник / В.В. Копєйчіков. - Київ: Юрінком Інтер, 2022. - 240 с.
7. Загальна теорія держави і права: навчальний посібник / В.В. Копєйчіков. - Київ: Юрінком Інтер, 2022. - 320 с.
8. Трудове право: підручник / В.В. Жернаков, С.М. Прилипко, О.М. Ярошенко [та ін.]; за заг. ред. В.В. Жернакова. - Харків: Право, 2023. - 512 с.
9. Трудове право України: словник-довідник / уклад.: І.М. Якушев, О.В. Старчук; за ред. І.М. Якушева. - Луцьк: ФОП Захарчук В.М., 2023. - 256 с.
10. Правознавство: навчальний посібник для студентів не юридичних спеціальностей вищих навчальних закладів / М.С. Поліщук, М.І. Логвиненко. - Харків: Право, 2024. - 320 с.
11. Цивільне право України: навчальний посібник: у 2 ч. / за заг. ред. В.А. Кройтора, О.Є. Кухарєва, М.О. Ткалича. - Запоріжжя: Гельветика, 2022. - Ч. 1 / [А.П. Апанасюк та ін.]; Ч. 2 / [О.Є. Аврамова та ін.]. - 2022. - 320 с.
12. Актуальні проблеми спадкового права: навчальний посібник / за заг. ред. Ю.О. Заїки, О.О. Ловяка. - Київ: КНТ, ЦУЛ, 2024. - 240 с.
13. Українське цивільне право. Право власності. Академічний курс: підручник / З.В. Ромовська. - Київ: Правова єдність, 2022. - 352 с.
14. Практикум з правознавства. 9 клас / О.Д. Наровлянський, Л.О. Лоха. - Київ: Грамота, 2024. - 160 с.

Нормативно-правове забезпечення

1. Конституція України
2. Кодекс законів про працю України
3. Кодекс України про адміністративні правопорушення
4. Кримінальний кодекс України
5. Сімейний кодекс України
6. Цивільний кодекс України
7. Закон України «Про правовий режим воєнного стану
8. Закон України «Про освіту»
9. Закон України «Про повну загальну середню освіту»
10. Концепція реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року
11. Концепція профільного навчання в старшій школі
12. Закон України «Про державний кордон України»
13. Закон України «Про відпустки»
14. Закон України «Про порядок вирішення колективних трудових спорів (конфліктів)»
15. Закон України «Про зайнятість населення»
16. Закон України «Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності»
17. Закон України «Про громадянство України»
18. Закон України «Про інформацію для споживачів щодо харчових продуктів»
19. Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо безпечності харчових продуктів тваринного походження»
20. Закон України «Про основні принципи та вимоги до безпечності та якості харчових продуктів»
21. Постанова Кабінету Міністрів України «Про роботу за сумісництвом працівників державних підприємств, установ, організацій» № 245
22. Наказ Міністерства праці України, Міністерства юстиції України, Міністерства фінансів України «Положення про умови роботи за сумісництвом працівників державних підприємств, установ, організацій» № 43
23. Постанова Кабінету Міністрів України «Положення про порядок укладання контрактів при прийнятті (найманні) на роботу працівників» № 170
24. Постанова Кабінету Міністрів України № 1023 «Про реалізацію статті 28 Закону України “Про безпечність та якість харчових продуктів”»

25. Наказ Міністерства праці України, Міністерства юстиції України, Міністерства соціального захисту населення України «Інструкція про порядок ведення трудових книжок працівників» № 58
26. Наказ Міністерства охорони здоров'я України «Про затвердження гігієнічних вимог до харчових продуктів»
27. Наказ Міністерства аграрної політики та продовольства України «Про затвердження вимог до маркування харчових продуктів»

Інформаційні ресурси

Ресурси для навчання:
1. http://lib.lac.lviv.ua

Джерела Інтернет:
1. http://www.lib.com.ua
2. http://www.library.lviv.ua
3. http://www.nbuv.gov.ua
4. http://zakon.rada.gov.ua
5. http://franko/lviv.ua/library
6. http://www.urakad.kharkiv.edu
7. http://www.nla.od.ua/odessa/lib
8. http://www.uosa.uar.net
9. http://www.lib-gw.univ.kiev.ua

Енциклопедіїі довідники:
1. http://vesna.sammit.kiev.ua/
2 http://slovnik.org/Ink/dic.html

Структура курсу

№	Тема	Результати навчання	Завдання
1.	Поняття, сутність та походження держави.	Загальна характеристика держави: ознаки, функції та завдання. Держава і громадянське суспільство: взаємозв'язок та взаємозалежність. Засади правової держави: повне народовладдя, верховенство права, плюралізм, розподіл влади на законодавчу, виконавчу та судову, забезпечення прав людини. Правосвідомість та правова культура: значення у побудові правової держави. Роль правових норм у регулюванні суспільних і трудових відносин у харчовій сфері. Значення законності та відповідальності у виробництві харчових продуктів.	Питання, самостійна робота, робота з законодавством
2.	Поняття та структура правовідносин.	Право як цінність суспільного життя, морально-етична природа права. Принципи права та їх практичне застосування. Правомірна поведінка та правопорушення.	Питання, тести, самостійна робота, правові кейси

		Юридична відповідальність: види та застосування у практичних ситуаціях.	
3.	Конституційне право України як провідна галузь права України.	Державне право та Конституція: визначення, зміст та значення. Україна - суверенна, демократична, соціальна, правова держава. Основні права і свободи громадян: особисті, соціально-економічні, культурні та політичні. Вибори, референдуми та форми прямої демократії. Верховна Рада України: склад, структура, повноваження. Президент України: повноваження, порядок обрання та припинення повноважень. Кабінет Міністрів та інші органи виконавчої влади. Судова система: прокуратура, Конституційний Суд, суди загальної юрисдикції. Місцеве самоврядування: структура, повноваження. Права і свободи людини і громадянина у сфері праці, освіти, підприємництва та охорони здоров'я. Захист права на безпечні та якісні харчові продукти.	Питання, самостійна робота, правові кейси, робота з законодавством
4.	Основи теорії держави і права. Основи конституційного права.	У чому полягає сутність держави та які ознаки дозволяють відрізнити її від інших соціальних інститутів? Які основні функції сучасної держави? Як вони проявляються у регулюванні харчової та готельно-ресторанної сфери? Яким є взаємозв'язок між державою та громадянським суспільством? Наведіть приклади їхньої взаємодії в Україні. Чому верховенство права та поділ влади є ключовими принципами правової держави? Яке значення правосвідомості та правової культури для розвитку демократичного суспільства та сфери обслуговування? Яку роль відіграють правові норми у регулюванні трудових, виробничих та споживчих відносин у закладах харчування? Поясніть відмінності між правомірною поведінкою та правопорушенням. Наведіть приклади із життя закладів готельно-ресторанного бізнесу.	Питання, тести, самостійна робота, практичне заняття, правові кейси

		Які види юридичної відповідальності застосовуються в Україні? Які з них найчастіше зустрічаються у сфері харчових послуг? У чому полягає значення Конституції України як Основного Закону? Які її положення безпосередньо впливають на діяльність закладів ГРС? Які права та свободи громадянина мають ключове значення для працівників і роботодавців у сфері готельно-ресторанної справи? Яку роль у державному управлінні відіграють Верховна Рада України, Президент та Кабінет Міністрів? Як Конституція та закони України забезпечують право споживача на безпечні та якісні харчові продукти?	
5.	Загальна характеристика основних прав, свобод і обов'язків людини і громадянина.	У чому полягає відмінність між правами людини та правами громадянина? Наведіть приклади. Як класифікують права і свободи людини? Які з них є найактуальнішими для сучасної України? Які механізми гарантування і захисту прав людини передбачено Конституцією України та міжнародним правом? Які основні обов'язки громадян України визначені Конституцією? Чому виконання обов'язків є важливим для демократії? У яких випадках права людини можуть бути обмежені? Наведіть приклади законних обмежень (наприклад, під час воєнного стану). Як права й обов'язки людини реалізуються у сфері праці, освіти та охорони здоров'я? Проаналізуйте на прикладах готельно-ресторанної сфери.	Питання, тести, самостійна робота, практичне заняття, правові кейси
6.	Громадянство України	Поняття громадянства та правове становище громадян. Права національних меншин та гарантування культурних і мовних прав.	Питання, самостійна робота, робота з законодавством
7.	Поняття, предмет та цілі адміністративного права.	Поняття, предмет і цілі адміністративного права. Організація державного управління.	Питання, тести, самостійна робота, робота з законодавством

8.	Поняття адміністративного правопорушення.	Поняття адміністративного правопорушення та адміністративної відповідальності. Особливості адміністративної відповідальності неповнолітніх та за господарські правопорушення. Органи державного контролю (Держпродспоживслужба, МОЗ, органи місцевого самоврядування). Адміністративна відповідальність за порушення санітарних, гігієнічних та екологічних вимог.	Питання, тести, самостійна робота, робота з законодавством
9.	Основи адміністративного права.	Дайте визначення адміністративного права та охарактеризуйте його предмет і методи регулювання. Які основні цілі адміністративного права в сучасній правовій системі України? Охарактеризуйте систему органів виконавчої влади та їхні повноваження у сфері державного управління. Яку роль відіграють Держпродспоживслужба, МОЗ і органи місцевого самоврядування у сфері контролю за закладами готельно-ресторанної справи? Що таке адміністративне правопорушення? Назвіть його ознаки та елементи складу. У чому полягає сутність адміністративної відповідальності та які види адміністративних стягнень передбачені законодавством? Які особливості адміністративної відповідальності неповнолітніх? У яких випадках відповідальність покладається на батьків? Які адміністративні правопорушення найчастіше здійснюють суб’єкти господарювання у сфері ГРС? (Наведіть приклади). Проаналізуйте механізм притягнення підприємства до відповідальності за порушення санітарних норм. Поясніть порядки адміністративного провадження: складання протоколу, розгляд справи, винесення постанови. Розкрийте зміст екологічних вимог у сфері ресторанного господарства та відповідальність за їх порушення.	Питання, тести, самостійна робота, практичне заняття, правові кейси

10.	Загальні засади цивільного права.	Поняття цивільного права, цивільних правовідносин. Суб'єкти та об'єкти цивільних правовідносин, юридичні особи. Право власності та захист прав власників. Цивільно-правові угоди та договори, зобов'язання. Цивільно-правова відповідальність та відповідальність неповнолітніх. Спадкове право: підстави та порядок спадкування. Цивільно-правові договори у сфері постачання сировини, послуг, оренди обладнання. Захист прав споживачів у закладах харчування.	Питання, самостійна робота, правові кейси, робота з законодавством
11.	Сучасне сімейне законодавство.	Поняття сім'ї та шлюбу. Порядок та умови укладання та припинення шлюбу. Особисті та майнові права і обов'язки подружжя. Взаємини батьків і дітей: права та обов'язки.	Питання, самостійна робота, правові кейси, робота з законодавством
12.	Основи цивільного і сімейного права	Що таке цивільні правовідносини та які їх елементи? Хто є суб'єктами цивільних правовідносин? Які види цивільно-правових договорів найчастіше укладаються у сфері готельно-ресторанного бізнесу? Що таке право власності? Які способи його захисту передбачені цивільним законодавством? Цивільно-правові зобов'язання: поняття, підстави виникнення, наслідки порушення. Особливості цивільної відповідальності неповнолітніх. Поняття спадкування. Чим відрізняється спадкування за законом від спадкування за заповітом? Права споживачів у закладах харчування. Які обов'язки мають заклади щодо надання достовірної інформації про страви та продукти? Сім'я і шлюб: основні правові вимоги до укладання та припинення шлюбу. Взаємні права та обов'язки батьків і дітей відповідно до сімейного законодавства. Які існують форми захисту прав дитини?	Питання, тести, самостійна робота, практичне заняття, правові кейси

13.	Загальні засади трудового законодавства.	Що таке трудове право України? Які принципи лежать в його основі? Які відносини регулює трудове законодавство? Які основні джерела трудового права (КЗпП, закони, підзаконні акти, колективні договори)? Порядок укладення, зміни та припинення трудового договору. Які особливості мають трудові договори у сфері ресторанного господарства? Які види трудових договорів існують: безстроковий, строковий, контракт - їх відмінності та сфери застосування. Поняття трудової дисципліни: які права та обов'язки працівника і роботодавця? Які дисциплінарні стягнення і в яких випадках можуть застосовуватись?	Питання, самостійна робота, правові кейси, робота з законодавством
14.	Робочий час і час відпочинку	Поняття та види робочого часу (нормальна тривалість, скорочена, неповний час, гнучкий графік)? Особливості робочого часу у сфері ресторанного господарства (позмінна робота, робота у вихідні та святкові дні). Поняття надурочних робіт. Час відпочинку: перерви протягом дня, щотижневий відпочинок, щорічні відпустки. Особливості регулювання робочого часу та відпочинку для: неповнолітніх, жінок, працівників із шкідливими умовами праці.	Питання, тести, самостійна робота, практичне заняття, правові кейси
15.	Трудові і соціальні гарантії для працівників.	Які основні державні гарантії забезпечує трудове законодавство (оплата праці, охорона праці, рівність прав, захист від незаконного звільнення)? Що включає оплата праці: тарифна ставка, посадовий оклад, премії, доплати? Що таке матеріальна відповідальність працівників і роботодавця? У яких випадках вона настає? Що таке охорона праці: вимоги до безпеки праці у ресторанах, харчоблоках, кухнях?	Питання, тести, самостійна робота, практичне заняття, правові кейси

16.	Основи трудового права та права соціального забезпечення.	Предмет, метод та основні види соціальних гарантій. Види соціальних виплат: пенсії, лікарняні, допомога по безробіттю, декретні виплати. Порядок надання лікарняних та роль роботодавця у їх оформленні. Соціальні гарантії для працівників готельно-ресторанної сфери (страхування, охорона праці, забезпечення спецодягом, медогляд).	Питання, тести, самостійна робота, практичне заняття, правові кейси
17.	Поняття, ознаки, види та стадії злочину.	Що таке кримінальне право. Які суспільні відносини воно регулює та яку роль відіграє у забезпеченні безпеки громадян. Поняття злочину: які обов'язкові ознаки злочину (суспільна небезпечність, протиправність, винність, караність). Як відрізнити злочин від адміністративного правопорушення? Наведіть приклади, пов'язані з діяльністю закладів ресторанного господарства. Види злочинів. Склад злочину: об'єкт, об'єктивна сторона, суб'єкт, суб'єктивна сторона. Стадії вчинення злочину. Співучасть у злочині. Приклади з реальних життєвих ситуацій. Кримінальна відповідальність неповнолітніх. Кримінальна відповідальність за господарські злочини, пов'язані з діяльністю ресторанів і готелів. Види кримінальних покарань: основні та додаткові. Як здійснюється індивідуалізація покарання.	Питання, самостійна робота, правові кейси, робота з законодавством
18.	Обставини, що пом'якшують та обтяжують вину в кримінальному праві	Що таке пом'якшувальні обставини? У яких випадках суд може врахувати їх при визначенні покарання? Перелік обставин, що пом'якшують покарання. Що таке обтяжуючі обставини? Чому вони збільшують ступінь відповідальності? Необхідна оборона: коли дії особи не вважаються злочином? Наведіть приклади. Крайня необхідність: у чому полягає відмінність від необхідної оборони? Звільнення від кримінальної відповідальності: підстави - зміна	Питання, самостійна робота, правові кейси, робота з законодавством

		обстановки, дійове каяття, примирення з потерпілим. Звільнення від покарання: умовно-дострокове, амністія, помилування - умови застосування. Як суд враховує пом'якшувальні та обтяжувальні обставини при призначенні покарання.	
19.	Основи кримінального права України	Що таке кримінальне право та яка його роль у правовій системі України? Як кримінальне право пов'язане з забезпеченням безпеки у сфері харчування та ресторанного бізнесу? Поняття злочину: ознаки, суспільна небезпечність, протиправність, винність. Наведіть приклади злочинів, які можуть мати місце у діяльності закладів громадського харчування. Класифікація злочинів за ступенем тяжкості. У чому різниця між нетяжким, тяжким і особливо тяжким злочином? Співучасть у злочині: які форми співучасті існують (організатор, підбурювач, пособник, виконавець)? Наведіть приклад можливої співучасті у сфері торгівлі або харчових послуг. Поняття кримінального покарання. Які види покарань передбачені Кримінальним кодексом України? Які покарання найчастіше застосовуються у господарській та комерційній сфері? Індивідуалізація покарання: які критерії суд враховує при його призначенні? Як це пов'язано з пом'якшуючими та обтяжуючими обставинами? Особливості кримінальної відповідальності неповнолітніх: вік настання відповідальності; види покарань, які можуть застосовуватися. Які правопорушення у сфері торгівлі або харчування можуть бути вчинені неповнолітніми? Господарські злочини: за що може наставати кримінальна відповідальність у сфері готельно-ресторанного бізнесу? (Шахрайство, привласнення майна, порушення правил безпеки, незаконне підприємництво.)	Питання, тести, самостійна робота, практичне заняття, правові кейси

		Обставини, що пом'якшують або обтяжують покарання: наведіть приклади кожної групи; проаналізуйте, як вони впливають на вирок. Необхідна оборона та крайня необхідність: визначення, межі допустимості, відмінності. Чи може працівник закладу харчування посилатися на ці обставини? Звільнення від кримінальної відповідальності: види (у зв'язку з дійовим каяттям, примиренням, зміною обстановки, давністю). У яких випадках підприємці чи працівники можуть бути звільнені? Кримінальна відповідальність за порушення санітарних норм, фальсифікацію харчових продуктів та порушення прав споживачів. Які наслідки для бізнесу і працівників у разі таких правопорушень?	

Методи контролю.

Контроль знань здобувачів освіти з дисципліни «Основи правознавства» спрямований на перевірку рівня засвоєння теоретичного матеріалу, сформованості практичних умінь і навичок застосування правових знань у професійній діяльності та повсякденному житті.

У процесі вивчення дисципліни застосовуються **поточний, модульний і підсумковий контроль**, які забезпечують системність оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти.

1. Поточний контроль.

Поточний контроль здійснюється під час лекційних, семінарських і практичних занять і має на меті визначити рівень опанування матеріалу окремих тем. Основними формами поточного контролю є: усне опитування, індивідуальні та фронтальні бесіди, тестування, перевірка конспектів лекцій, виконання практичних і самостійних завдань, участь у дискусіях та рольових вправах.

Об'єктами поточного контролю є:

- систематичність і активність роботи на заняттях;
- якість виконання завдань для самостійного опрацювання;
- уміння аналізувати правові ситуації, робити висновки, застосовувати законодавчі норми.

2. Контроль змістових модулів (модульний контроль).

Модульний контроль проводиться після завершення вивчення кожного змістового модуля і передбачає виконання комплексних завдань, що охоплюють теоретичний і практичний матеріал тем.

До форм модульного контролю належать:

- тестові завдання різних рівнів складності;
- письмові контрольні роботи;
- аналіз правових ситуацій (кейси);
- індивідуальні проєкти або доповіді з актуальних правових питань.

3. Підсумковий контроль.

Підсумковим контролем з дисципліни «Основи правознавства» є **залік**, який проводиться після завершення курсу. Під час заліку оцінюється рівень сформованості ключових правових компетентностей, здатність здобувача застосовувати теоретичні знання на практиці, орієнтуватися в чинному законодавстві, аргументовано висловлювати власну позицію.

Оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти здійснюється відповідно до **12-бальної шкали**, визначеної у «Положенні про критерії та порядок оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти» Львівського професійного коледжу готельно-туристичного та ресторанного сервісу.

Поєднання різних форм контролю забезпечує об'єктивність, системність та індивідуальний підхід до оцінювання навчальних результатів, сприяючи формуванню відповідального ставлення до навчання і розвитку правової культури здобувачів освіти.

Схема нарахування балів з дисципліни

Оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти здійснюється за **12-бальною шкалою**, що відображає рівень сформованості знань, умінь та навичок, а також ступінь самостійності у виконанні завдань.

Навчальні результати характеризуються за такими рівнями:

І. Початковий рівень (1-3 бали).

Здобувач відтворює окремі елементи навчального матеріалу; знання фрагментарні, неповні, без розуміння логічних зв'язків між явищами. Виконання завдань здійснюється лише під керівництвом викладача. Під час усного чи письмового опитування виявляється відсутність системності в засвоєнні понять.

ІІ. Середній рівень (4-6 балів).

Здобувач частково розуміє навчальний матеріал, але допускає неточності в поясненні понять та у визначенні закономірностей. Володіє основними знаннями, проте застосовує їх лише у стандартних, знайомих ситуаціях. Уміння самостійного аналізу, порівняння та узагальнення сформовані недостатньо. Потребує допомоги викладача при виконанні практичних або творчих завдань.

ІІІ. Достатній рівень (7-9 балів).

Здобувач має ґрунтовні знання основного навчального матеріалу, розуміє причинно-наслідкові зв'язки, уміє самостійно аналізувати, робити логічні висновки, аргументувати свою позицію. Використовує набуті знання для розв'язання типових завдань. Виявляє самостійність у підготовці рефератів, есе, аналітичних оглядів, демонструє вміння узагальнювати інформацію.

ІV. Високий рівень (10-12 балів).

Здобувач демонструє глибокі, системні, усвідомлені знання, здатність творчо застосовувати їх у нових, нестандартних ситуаціях. Має сформовані аналітичні, дослідницькі та комунікативні вміння, володіє навичками самостійного наукового пошуку. Його відповіді відзначаються логічністю, доказовістю, оригінальністю суджень. Практичні та творчі завдання виконуються повно, обґрунтовано, з елементами науковості й критичного мислення.

Умови нарахування балів
Критерії оцінювання рівня володіння
здобувачами теоретичними знаннями

Рівні навчальних досягнень студентів	Бали	Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів
І.Початковий	1	Здобувач освіти усно в загальних рисах відтворює один-два юридичні терміни окремої теми.
	2	Здобувач освіти на рівні «так-ні» усно відтворює кілька термінів, вибирає правильний варіант відповіді із двох запропонованих.
	3	Здобувач освіти одним простим реченням передає зміст частини теми, знаходить відповідь на закрите запитання в тексті підручника.

II. Середній	4	Здобувач освіти відповідає на окреме запитання за допомогою викладача, репродуктивно відтворює частину навчального матеріалу теми одним-двома простими реченнями, формулює визначення юридичного поняття.
	5	Здобувач освіти відтворює окрему частину основного змісту навчальної теми, відповідаючи на запитання викладача, визначає одну-дві ознаки правових понять.
	6	Здобувач освіти у цілому відтворює частину навчального матеріалу теми, правильно використовує окремі юридичні терміни, аналізує прості юридичні ситуації, розв'язує тестові завдання першого рівня; може користуватися допомогою викладача (зразок, пам’ятка) окремими положеннями нормативних актів.
III. Достатній	7	Здобувач освіти самостійно відтворює окрему частину теми, застосовує мінімальну юридичну термінологію, дає визначення понять, аналізує зміст правових документів за простим планом, розв'язує елементарні юридичні задачі за допомогою викладача, знаходить окремі правові норми в тексті нормативних актів.
	8	Здобувач освіти в основному володіє навчальним матеріалом і використовує знання за аналогією; може співставляти, узагальнювати інформацію за допомогою викладача; складати прості таблиці та схеми, аналізувати положення нормативно-правового акта.
	9	Здобувач освіти оперує вивченим матеріалом на рівні теми, може самостійно його відтворювати, аналізувати положення нормативно-правових актів, аргументувати власну позицію, самостійно розв'язувати юридичні задачі середнього рівня складності.
IV. Високий	10	Здобувач освіти вільно викладає правові питання, застосовує необхідну юридичну термінологію; уміє вирішувати за допомогою викладача тестові завдання вищого рівня; самостійно складає таблиці, структурно-логічні схеми, аналізує правові ситуації, дає відгук (рецензію) на відповідь іншого здобувача освіти.
	11	Здобувач освіти володіє глибокими знаннями, вільно висловлює власні судження та аргументує їх, самостійно користується джерелами права; готує повідомлення з юридичної тематики; розв'язує тестові завдання вищого рівня та окремі правові ситуації, використовує додаткову літературу (за потребою).
	12	Здобувач освіти ґрунтовно викладає правові питання, висловлює власну позицію й переконливо її аргументує; самостійно знаходить, оцінює та використовує джерела юридичної інформації; узагальнює вивчений матеріал; застосовує набуті знання й уміння у практичній діяльності (участь у дискусіях, «круглих столах»); самостійно розв'язує юридичні задачі, застосовуючи правові знання.

Критерії підсумкового оцінювання

Підсумковий контроль в кінці семестру виставляється за результатами тематичних оцінок. Диференційований залік виставляється, як середнє арифметичне підсумків за 1 та 2 семестри.

Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання дисципліни	Навчальна дисципліна «Основи правознавства» належить до суспільно-гуманітарного циклу і спрямована на формування у здобувачів освіти правової культури, громадянської свідомості, вміння застосовувати набуті знання у професійній та повсякденній діяльності. У процесі викладання використовуються словесні, наочні, практичні та інтерактивні методи навчання, які забезпечують активну пізнавальну діяльність здобувачів освіти та сприяють формуванню компетентностей, передбачених освітньою програмою. Під час лекційних занять застосовуються словесні методи (розповідь, пояснення, бесіда, дискусія), а також елементи проблемного викладу матеріалу. Викладач ілюструє матеріал за допомогою наочних засобів: мультимедійних презентацій, відеослайдів, документальних фрагментів, фотоілюстрацій, таблиць, інфографіки. Для підвищення рівня сприйняття та засвоєння матеріалу активно використовується робота з юридичними документами - Конституцією України, кодексами, законами, постановами, судовими рішеннями. Під час семінарських і практичних занять застосовуються методи аналізу конкретних ситуацій («case-study»), рольові ігри, моделювання юридично значущих ситуацій, розв'язування правових задач, обговорення прикладів із реального життя, проведення міні-дебатів. Значна увага приділяється розвитку навичок правового мислення, аргументації, формуванню власної позиції здобувача освіти. З метою стимулювання навчально-пізнавальної активності застосовуються інтерактивні методи: «мозковий штурм», дискусія, робота в малих групах, метод «мікрофона», «правова вікторина», створення колективних проєктів і правових плакатів. У ході самостійної роботи здобувачі освіти здійснюють пошукову діяльності, аналітичне опрацювання нормативно-правових актів, підготовку рефератів, есе, творчих проєктів і презентацій, послуговуючись методичними вказівками до самостійної роботи з навчальної дисципліни. Поєднання різних методів навчання сприяє ефективному засвоєнню правових знань, розвитку критичного мислення, формуванню громадянських і соціальних компетентностей, а також підготовці здобувачів освіти до активної участі в житті суспільства.
Методичне забезпечення	Методичне забезпечення навчальної дисципліни включає комплекс навчально-методичних матеріалів, спрямованих на ефективну організацію освітнього процесу, активізацію пізнавальної діяльності здобувачів освіти та формування фахових компетентностей майбутніх фахівців із харчових

	технологій. А саме: навчально-методичні матеріали, які охоплюють робочу програму дисципліни (силабус), методичні рекомендації до самостійної роботи, а також тематичні презентації, кейси, тестові завдання. Здобувачі освіти мають доступ до електронних баз даних, зокрема офіційного порталу zakon.rada.gov.ua, правової системи Liga:Zakon. Усі навчально-методичні матеріали (плани лекцій, презентації, завдання/кейси/тести) подані у відповідних командах в Smart School, Google Classroom, Zoom.
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	Оцінювання результатів навчання здобувачів освіти з дисципліни «Основи правознавства» здійснюється за **12-бальною шкалою** відповідно до вимог «Положення про критерії та порядок оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти» Львівського професійного коледжу готельно-туристичного та ресторанного сервісу. Протягом семестру оцінюється рівень засвоєння здобувачами освіти теоретичного матеріалу, сформованість практичних умінь і навичок, активність у навчальній діяльності, а також якість виконання індивідуальних та творчих завдань. **Поточне оцінювання охоплює такі складові:** 1. **Рівень володіння теоретичними знаннями**, який визначається під час усного чи письмового опитування, тестування, аналізу правових понять, норм і категорій. 2. **Уміння застосовувати теоретичні знання** у практичних ситуаціях - при розв'язуванні правових задач, аналізі конкретних правових кейсів, розгляді прикладів з виробничої та життєвої практики. 3. **Якість виконання самостійних і творчих завдань**, серед яких реферати, доповіді, аналітичні огляди, індивідуальні або групові проєкти, створення презентацій, участь у міні-дебатах, ділових іграх тощо. 4. **Активність на семінарських та практичних заняттях**, уміння аргументовано висловлювати власну позицію, оперувати правовими термінами, працювати з нормативно-правовими актами. **Підсумкова оцінка** формується з урахуванням результатів поточного, модульного та підсумкового контролю й відображає ступінь досягнення програмних результатів навчання, передбачених освітньою програмою. Такий підхід до оцінювання спрямований на розвиток у здобувачів освіти самостійності, правового мислення, відповідальності за результати власної діяльності та здатності до практичного застосування знань у професійному середовищі.
Теми для самостійної роботи	**Форма держави та функції держави** Поняття форми держави: форма правління, державний устрій, політичний режим. Основні функції сучасної держави та їх реалізація в Україні. Роль держави у регулюванні підприємницької діяльності у сфері гостинності.

	Вплив політико-правової системи на розвиток готельно-ресторанного бізнесу. **Правомірна поведінка, правопорушення і юридична відповідальність** Класифікація правомірної поведінки. Склад правопорушення та його елементи. Види юридичної відповідальності в Україні. Типові правопорушення у сфері готельно-ресторанної справи (порушення санітарних норм, прав споживача, трудової дисципліни). Поняття правового нігілізму та його небезпека для сфери гостинності. **Конституція України як Основний Закон держави** Структура та загальна характеристика Конституції України. Основні конституційні права, свободи та обов'язки людини і громадянина. Гарантії захисту прав працівників у готельно-ресторанній сфері. Конституційні засади підприємництва та права споживачів. **Джерела адміністративного права** Система джерел адміністративного права України. Особливості адміністративно-правового регулювання діяльності закладів гостинності. Роль Держпродспоживслужби, ДСНС, поліції у здійсненні контролю ГРС. Порядок проведення перевірок у закладах готельно-ресторанної сфери. **Підстави та види адміністративної відповідальності** Поняття та ознаки адміністративного правопорушення. Види адміністративних стягнень. Відповідальність суб'єктів господарювання за порушення санітарних норм, ліцензійних вимог, правил торгівлі. Адміністративна відповідальність працівників ГРС (куріння, порушення правил благоустрою, дрібне хуліганство тощо). **Поняття державної служби. Закон України «Про державну службу». Посадова особа** Державна служба: принципи, класифікація, правовий статус. Посадова особа: поняття, права та обов'язки. Взаємодія суб'єктів готельно-ресторанної сфери з державними службовцями (перевірки, дозвільні процедури). Корупційні ризики у сфері надання адміністративних послуг. **Спадкове право** Поняття спадку та спадкування. Спадкування за заповітом і законом. Правовий статус майна підприємців та власників готельно-ресторанного бізнесу. Особливості спадкування корпоративних прав. **Взаємні права та обов'язки батьків та дітей** Особисті немайнові права батьків та дітей. Аліментні зобов'язання.

	Захист прав дітей у сім'ї та суспільстві. Роль охорони дитинства у професійній етиці працівників ГРС. **Поняття цивільної правоздатності та дієздатності** Правоздатність та дієздатність громадян України. Обмеження та припинення дієздатності. Правочини та умови їх дійсності. Особливості укладання договорів у сфері ГРС: бронювання, надання послуг, відповідальність. **Колективний договір, трудовий договір: поняття та порядок укладання** Трудовий договір: основні умови та види. Контрактна форма праці у сфері гостинності. Колективний договір: зміст, структура, порядок укладення. Порядок прийняття на роботу працівників закладів ГРС. Практика трудових відносин у ресторанах, готелях, кафе. **Трудова дисципліна, трудові спори** Поняття трудової дисципліни та засоби її забезпечення. Види заохочень та дисциплінарних стягнень. Порядок розгляду трудових спорів. Конфлікти у трудових колективах закладів ГРС: аналіз практичних кейсів. **Загальна характеристика кримінального права України** Поняття злочину та кримінальної відповідальності. Класифікація злочинів. Поняття покарання. Злочини у сфері підприємництва та господарської діяльності (шахрайство, підробка документів, ухилення від сплати податків). **Особливості кримінальної відповідальності та покарання неповнолітніх** Статус неповнолітнього у кримінальному праві. Види покарань, які можуть застосовуватися до неповнолітніх. Примусові заходи виховного характеру. Відповідальність неповнолітніх працівників у сфері ГРС та особливості працевлаштування осіб 16–18 років.
Питання до заліку	1. Дайте визначення держави та назвіть її основні ознаки. 2. Охарактеризуйте основні внутрішні та зовнішні функції сучасної держави. 3. Поясніть сутність правової держави та принципи громадянського суспільства. 4. Розкрийте поняття права, правової поведінки, правосвідомості та правової культури. 5. Назвіть основні джерела (форми) права України та охарактеризуйте кожне. 6. Дайте визначення конституційного права України та його предмета. 7. Що таке Конституція України? Назвіть її принципи, структурні елементи та юридичні властивості. 8. Основні права, свободи та обов'язки людини і громадянина в Україні: класифікація та зміст. 9. Конституційні гарантії забезпечення прав і свобод людини в демократичній державі.

	10. Обов'язки громадянина України та механізми їх реалізації. 11. Поняття громадянства України: способи набуття та припинення. 12. Поняття адміністративного права: предмет, методи та система. 13. Основні джерела адміністративного права України. 14. Адміністративне правопорушення: ознаки, склад, класифікація. 15. Підстави притягнення до адміністративної відповідальності; порядок провадження у справах. 16. Види адміністративних стягнень та особливості їх застосування. 17. Поняття державної служби; статус державного службовця та посадової особи. 18. Цивільні правовідносини: зміст, структура та види. 19. Цивільна правоздатність і дієздатність: поняття, види, обмеження. 20. Суб'єкти цивільних правовідносин: класифікація та характеристики. 21. Спадкове право: види спадкування, черги спадкоємців, оформлення спадщини. 22. Поняття шлюбу та сім'ї. Правові засади реєстрації шлюбу. 23. Взаємні особисті та майнові права і обов'язки батьків і дітей. 24. Шлюбний договір: поняття, зміст, порядок укладання та правові наслідки. 25. Правовідносини між подружжям та іншими членами сім'ї: особливості та регулювання. 26. Поняття трудових правовідносин, їх елементи та особливості. 27. Трудовий договір і колективний договір: зміст, види, порядок укладання, підстави припинення. 28. Робочий час і час відпочинку: види, норми, особливості застосування у сфері гостинності. 29. Поняття трудової дисципліни, види дисциплінарних стягнень і порядок їх застосування. 30. Матеріальна відповідальність працівника та роботодавця: підстави і межі. 31. Правове регулювання оплати праці та охорони праці працівників готельно-ресторанної сфери. 32. Поняття кримінального права, його принципи та основні функції. 33. Поняття злочину: ознаки, склад, стадії вчинення, співучасть. 34. Підстави кримінальної відповідальності та її загальні принципи. 35. Покарання: види, мета та особливості застосування. 36. Особливості кримінальної відповідальності та покарання неповнолітніх; примусові заходи виховного характеру.
Опитування	Анкета-оцінка з метою оцінювання якості курсу надається по завершенню курсу.

Академічна доброчесність	Атмосферу довіри, взаєморозуміння та взаємоповаги слід формувати щоденно. Політика навчального закладу спрямована на забезпечення академічної доброчесності, прозорості та законності освітнього процесу. З метою цього розроблено та впроваджено: 1. Положення про організацію освітнього процесу у Львівському професійному коледжі готельно-туристичного та ресторанного сервісу 2. Положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти у Львівському професійному коледжі готельно-туристичного та ресторанного сервісу 3. Положення про академічну доброчесність та корпоративну етику у Львівському професійному коледжі готельно-туристичного та ресторанного сервісу 4. Положення про внутрішній моніторинг якості підготовки фахівців у Львівському професійному коледжі готельно-туристичного та ресторанного сервісу 5. Положення про запобігання академічного плагіату у Львівському професійному коледжі готельно-туристичного та ресторанного сервісу 6. Антикорупційна програма Львівського професійного коледжу готельно-туристичного та ресторанного сервісу 7. Положення про уповноважений підрозділ (уповноважену особу) з питань запобігання та виявлення корупції 8. План заходів по запобіганню та протидії корупції у Львівському професійному коледжі готельно-туристичного та ресторанного сервісу.
Пропуски занять	Відпрацювання пропущених занять відбувається у перший день за графіком консультацій викладача з навчальної дисципліни.
Виконання завдання пізніше встановленого терміну	Всі завдання повинні бути здані у встановлений термін. Допущення затримки можливе лише у разі поважної причини здобувача освіти та погодження з викладачем.
Невідповідна поведінка під час заняття	Питання дисциплінарної відповідальності вирішується згідно з чинним законодавством України та Статутом Коледжу.
Додаткові бали	Додаткові бали виставляються під час практичних та семінарських занять за оригінальні, ґрунтовні відповіді здобувачів освіти на заявлену тему або активну участь у дискусії.
Неформальна освіта	Результати онлайн-курсів на платформах Smart School та Google Classroom, що відповідають програмі навчальної дисципліни, можуть бути використані для підвищення оцінки та підтвердження додаткових знань здобувача освіти.

Укладач:

Викладач Ганна Богданівна Павлишин-Кошова